

Beschikbaarheid koolzaad voor biodiesel

Looptijd : januari 2004 – april 2005

Key words : koolzaad, biodiesel, biobrandstof

Aanleiding en doel project

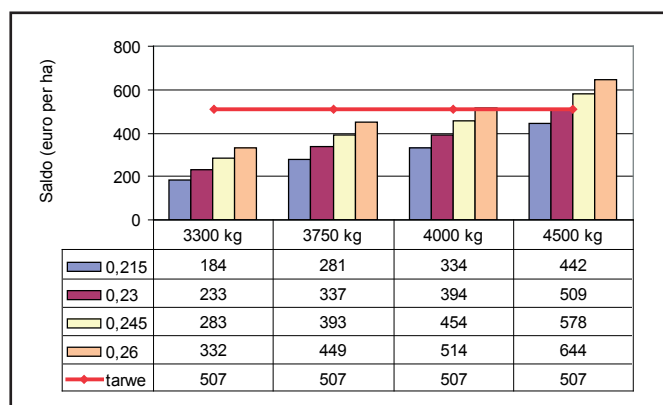
De Nederlandse overheid heeft zich tot doel gesteld om een inspanning te leveren om te komen tot een vervanging van 2% fossiele brandstof door biobrandstof in Nederland. Dit in het kader van de EU 'Biofuels Directive'. Een van de biobrandstoffen is biodiesel waarvoor koolzaad een grondstof kan zijn. Anno 2004 is het areaal koolzaad beperkt. De Nederlandse overheid is geïnteresseerd in de voorwaarden waaronder de Nederlandse landbouw in staat is nieuwe kansen in de markt van biodiesel te benutten.

Resultaat

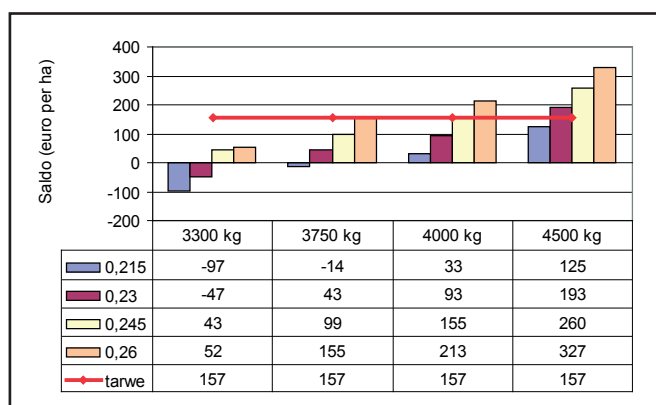
De studie geeft inzicht in de voorwaarden waaronder het Nederlandse landbouwbedrijfsleven koolzaad zal telen voor biodiesel. Daarbij staat de Nederlandse landbouwondernemer centraal. Immers, hij is degene die bepaalt of hij koolzaad teelt. Het belangrijkste criterium dat hij hanteert voor de gewaskeuze is het verschil tussen de rendementen (de saldi) van verschillende gewassen die op een bedrijf kunnen worden geteeld. Uit de studie blijkt dat Nederlandse telers zullen kiezen voor koolzaad bij:

- hogere kilogramopbrengst per hectare;
- hogere opbrengstprijs;
- lagere toegerekende kosten;
- extra opbrengsten uit een oliemolen.

Een scenario analyse (afb. 1 en 2) - waarbij de prijs voor koolzaad is gevarieerd van € 0,22 tot € 0,26 per kg en de kg opbrengst van 3.300 kg tot 4.500 kg - leert dat alleen een combinatie van deze veranderingen in prijs- én hectareopbrengst reële kansen biedt voor koolzaad om wintertarwe qua saldo te overtreffen. Bij verdere kostenverlaging worden meer varianten perspectiefvol.

Afb. 1 Saldi van koolzaad (loonwerk) bij verschillende opbrengst- en prijsvarianten vergeleken met het saldo van wintertarwe (Noordelijk kleigebied; in euro per hectare)

Afb. 2 Saldi van koolzaad (loonwerk) bij verschillende opbrengst- en prijsvarianten vergeleken met het saldo van wintertarwe (Zuidoostelijk zandgebied; in euro/ha)

De gemiddelde oogst over de afgelopen jaren ligt op een vrij stabiel niveau van 3.000 tot 3.500 kg per ha. In 2004 is met een gemiddelde van 4.600 kg/ha een duidelijk hogere opbrengst gehaald dan in de voorgaande jaren het geval was. De basis voor een prijsverhoging zal gezocht moeten worden in betere afzetmogelijkheden voor het stro en vrijstelling van de accijns. Bij volledige accijnsvrijstelling is het optimistische prijsniveau van koolzaad (€ 0,26 per kg) haalbaar. Lagere kosten zijn mogelijk wanneer meer gewasbeschermingsmiddelen worden toegelaten en door deels eigenaar te worden van een oliemolen, waardoor de agrarisch ondernemers een groter deel van de keten in handen krijgen. De marges uit beide delen van de keten kunnen dan ten goede komen aan de telers.

Informatie

Bert.Annevelink@wur.nl